

Memo

van: College van B&W
aan: Gemeenteraad
datum: 19 april 2021
Betreft: Reactie n.a.v. vragen Raadscommissievergadering 12 april 2021 m.b.t.
Waardevol Beesel

Aanleiding

Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel Waardevol Beesel in de commissievergadering van 12 april jl., hebben wij uw raad een aantal toezeggingen gedaan. De uitwerking van deze toezeggingen treft u aan in dit nagezonden memo.

Wethouder Roelofs zegt toe om de 9 principes aan de hand waarvan wordt beschreven en gemeten hoe ver een gemeente is met de ontwikkeling naar een circulaire economie te duiden en aan te leveren vóór de raadsvergadering van 26 april 2021.

Meetinstrument Circulaire Economie Planbureau voor de Leefomgeving

Het kabinet streeft naar een volledig circulaire economie in 2050. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) monitort samen met 7 andere kennisinstellingen¹ de transitie naar een volledig circulaire economie in 2050 en de voortgang naar het tussendoel van een halvering van het gebruik van primaire abiotische grondstoffen in 2030. Iedere twee jaar brengt PBL een Integrale Circulaire Economie Rapportage (ICER) uit, met als doel de voortgang van de transitie te monitoren, het circulaire-economiebeleid te evalueren en de overheid te voorzien van de kennis die nodig is om het beleid vorm te geven of bij te sturen. Uiterlijk in 2023 verwacht PBL een instrument te hebben waarmee kan worden gemeten waar gemeenten staan in hun doel naar 100% circulair in 2050.

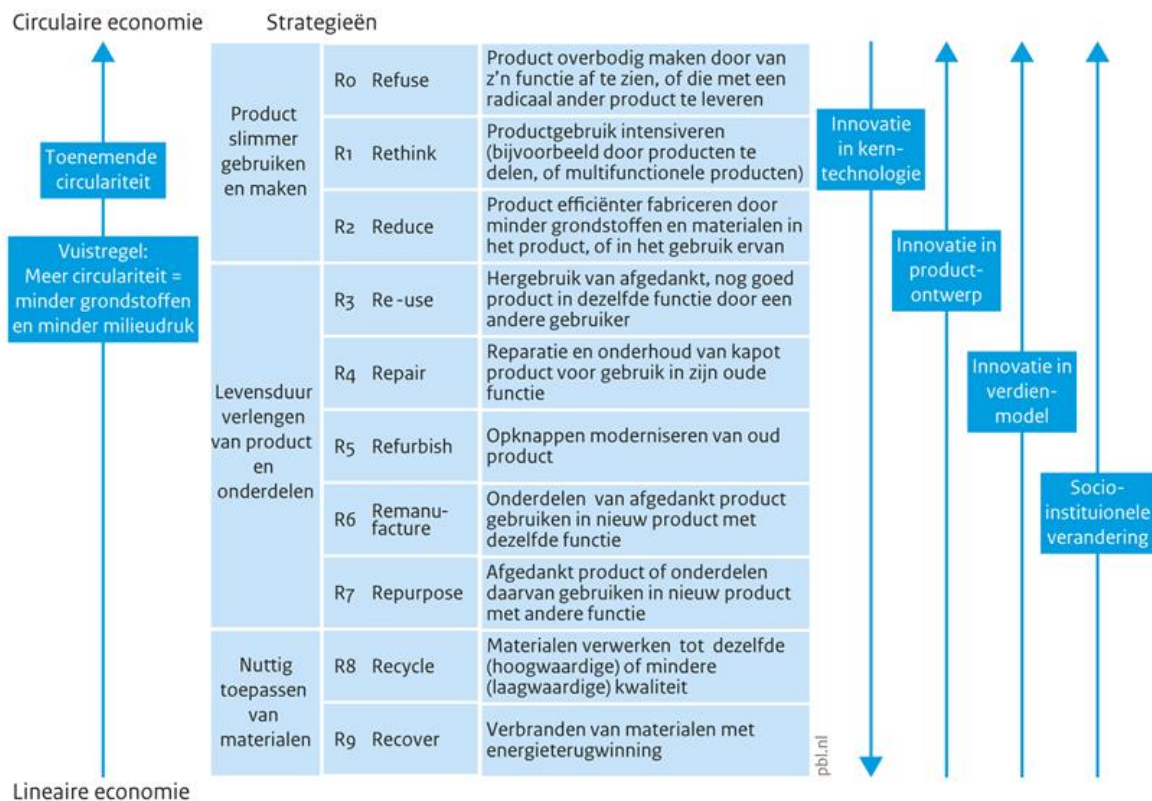
R-ladder strategieën

In een circulaire economie worden kringlopen gesloten en grondstoffen optimaal gebruikt. Dat wil zeggen: grondstoffen worden door de keten heen steeds gebruikt in een toepassing met de hoogste waarde voor de economie en de minste schade voor het milieu. De onderstaande figuur brengt in beeld dat daarvoor verschillende strategieën (in volgorde van prioriteit: Refuse, Rethink, Reduce, Re-use, Repair, Refurbish, Remanufacture, Recycle en Recover) beschikbaar zijn. Door zuiniger om te gaan met grondstoffen of hergebruik van producten en/of materialen is vaak meer milieuwinst in de hele productketen mogelijk. Deze benadering wijkt af van de huidige standaard. De transitie naar meer circulariteit gaat gepaard met innovatie in productontwikkeling, verdienenmodellen en sociaal institutionele verandering.²

¹ Centraal Bureau voor de Statistiek, Centrum voor Milieuwetenschappen Leiden, het Centraal Planbureau, het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, RVO, Rijkswaterstaat, Universiteit Utrecht en TNO.

² Bron: <https://www.tno.nl/en/tno-insights/articles/circular-economy-tno-is-working-on-a-future-without-waste>.

Prioriteitsvolgorde van circulariteitsstrategieën en rol van innovatie in productketen

Bron: RLI 2015; bewerking PBL

www.pbl.nl

Door minder gebruik te maken van primaire grondstoffen en materialen vermindert de milieudruk: broeikasgasemissies kunnen afnemen, biodiversiteitsverlies wordt beperkt en de verontreiniging van bodem, water en lucht neemt af.

Wethouder Roelofs zegt toe vóór de raadsvergadering van 26 april 2021 een nadere toelichting te verschaffen over de synergie tussen WiJo Reuver en het gemeentelijke milieupark voor wat betreft afvalstromen die aangeboden kunnen worden bij WiJo Reuver (inclusief bijbehorende tarieven), maar niet aangeboden kunnen worden op het milieupark van de gemeente.

Synergie met WiJo Reuver

WiJo zet op hun eigen inzamellocatie een container bij de poort voor kringloopgoederen. WiJo gaat proactief op zoek naar producten en materialen die geschikt zijn voor hergebruik en stemt hiervoor af met stichting Primula. De spullen mogen door Primula gratis worden meegenomen voor hergebruik, productie en kringloopverkoop. Daarnaast mag de gemeente particulieren die afstand willen doen van schoon puin, grond, dakafval en gips doorverwijzen naar WiJo. Zij betalen daarvoor het verwerkingstarief van WiJo, wat veelal lager ligt dan het huidige tarief op het gemeentelijke milieupark. WiJo wil extra activiteiten verrichten om meer zuivere afvalstromen te krijgen. Te denken valt aan handmatige nascheiding en demontage. Voor deze werkzaamheden wil WiJo gebruik maken van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Ook wil WiJo ruimte bieden aan studenten, bijvoorbeeld in het kader van praktijkonderwijs, stage of afstudeeropdrachten.

Wethouder Roelofs zegt toe om de communicatiestrategie te delen met de raad.

Plan van aanpak communicatie

Wij verkennen momenteel de mogelijkheden tot een bredere communicatiestrategie over duurzaamheid. Of Waardevol Beesel hierbinnen past is nu nog niet duidelijk. Wij informeren uw raad over het plan van aanpak 'communicatie Waardevol Beesel' zodra dit is opgesteld, binnen danwel buiten de bredere communicatiestrategie.

In aanvulling op bovenstaande toezeggingen, onderstaand een nadere omschrijving van de beoogde taken van de kwartiermaker.

Taakbeschrijving kwartiermaker

Zoals aangegeven bij de R-strategieën is het van belang dat we op een andere manier leren kijken naar productontwerp, verdienmodellen en sociale instituties, dit om de omslag te kunnen maken naar een circulaire economie. Organisaties doen dit niet automatisch omdat de revenuen onzeker zijn (er is immers weinig ervaring) en omdat de voordelen tegemoet komen aan de gehele maatschappij, niet enkel aan de organisatie die de investering doet. Dit maakt het niet interessant voor één organisatie om hierin te investeren.

Om de Rijksdoelstellingen voor circulaire economie te kunnen halen is het nodig dat overheden, bedrijven en organisaties ervaring opdoen met circulaire initiatieven. Een Kwartiermaker kan partijen ondersteunen met kennis en contacten en bij het verdelen van de kosten en opbrengsten.

De Kwartiermaker fungeert als schakel tussen de gemeente en de deelnemende organisaties. De Kwartiermaker is onafhankelijk en handelt in het belang van Waardevol Beesel. De werkzaamheden van de Kwartiermaker zijn onder andere:

- Proactief op zoek gaan naar mogelijkheden om subsidiegelden te verwerven voor de (gedeeltelijke) financiering van de projectkosten.
- Verbinden met de gemeentelijke beleidsdoelen, o.a. op economie, sociaal, educatie, afval en duurzaamheid. Zo werkt de Kwartiermaker nauw samen met de verantwoordelijke beleidsambtenaar voor een milieupark dat voldoet aan de criteria van het Activiteitenbesluit.
- Contact onderhouden met de deelnemende organisaties en bouwen aan commitment. De Kwartiermaker zorgt voor het vastleggen van de afspraken in een samenwerkingsovereenkomst voor een periode van tenminste 3 jaar.
- Ondersteunen van de betrokken partners bij het organiseren van de benodigde voorzieningen, zoals een inloopcontainer, gemotiveerde vrijwilligers, een ingerichte werkplaats en een geschikt verkoopkanaal, et cetera.
- Opzetten van een systeem voor het jaarlijks meten en monitoren van de projectresultaten.
- Ondersteunen van de betrokken ondernemers bij het vormen van een netwerk.

De werkzaamheden maken deel uit van een intensief proces dat partijen gezamenlijk zullen doorlopen en waarbij wellicht gaandeweg het proces nog partijen aanhaken. Een proces dat in iedere deelnemende organisatie zijn beslag zal moeten krijgen en wellicht nog moet worden bijgeschaafd. Een proces waarvan wij verwachten dat het minimaal een jaar zal gaan duren voordat het voor alle partijen 'business as usual' is.